

PARAULA I VIDA

Millorem les relacions amb els altres

Si «Déu és amor» (1Jo 4,8), si volem estimar com Ell, hem de voler també el compromís de canviar allò que calgui i que es pugui en la nostra relació amb els altres, comptant sempre amb l'ajuda de Déu i la nostra col·laboració esforçada.

Ofereixo de nou un «**decàleg**» per a millorar les relacions amb els altres, que són deu consells molt útils per a viure la fraternitat.

Per l'Encarnació, Jesucrist habita en cada persona que tractem i, per Ell, val la pena de fer tots els esforços de caritat sincera que ens calguin.

1. Accepta't tal com ets i valora aquesta família i els companys que tens, sense anar-te apuntant totes les ofenses i incomprendiments que t'hagin pogut fer.
2. Considera que has rebut, amb tota probabilitat, més del que necessites. No envegis ningú. Comparteix.
3. Accepta els altres tal com són i escolta les seves raons, començant pels més propers: la teva família, els teus amics, els teus veïns i companys. I prega per ells, intentant veure'ls com Déu els deu veure i estimar.
4. Aprèn a dir i a sentir dir que els altres fan bé les coses i digue'ls-ho en veu alta, sense ressentiments ni temors, estant-ne content, essent agraït.

5. No et comparis mai amb els altres ni els comparis a ells, perquè això condueix a l'orgull o a la desesperació, que mai no fan feliç.
6. Viu en la veritat, sense por de dir «sí» al que està bé i «no» al que està malament, sense l'esclavitud d'haver de quedar sempre bé, segons el que l'altre vulgui.
7. Resol els problemes i els conflictes amb el diàleg i mai no guardis rancor. El rancor et tancarà en la tristesa. Perdona i seràs perdonat. El perdó és font d'esperança.
8. Comença a dialogar sobre el que uneix i, només després, ocupa't del que separa o divideix. Sempre són més les coses que ens uneixen que no pas les que ens separen. I construeix ponts en comptes de murs.
9. Dona tu el primer pas, sempre, sense esperar que el doni l'altre, i fes-ho aviat, abans que sigui massa tard. Promou les paus, disculpa, estima amb l'abraçada de la reconciliació.
10. Assembla't a Déu i perdona. Tingues per ben segur que perdonar i estimar és sempre, sempre, més important que no pas tenir raó.

Aprofitem el temps de vacances per a créixer en obres d'amor, de reconciliació i de servei. Bones vacances als qui en pugueu fer!

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Jornades de Formació Permanent a Montserrat

L'Abadia de Montserrat va acollir la trobada de recés i de formació permanent dels preveres i diaques de la Diòcesi, que anaven acompanyats per l'Arquebisbe Joan-Enric. Hi participaren, entre el 14 i el 15 de juny, 20 preveres i 3 diaques, i van residir a l'hostatgeria de l'Abadia benedictina de Santa Maria de Montserrat, compartint amb els monjos la vida en comunitat, la pregària, les celebracions litúrgiques, en uns dies intensos de renovació espiritual, de pregària i de fraternitat sacerdotal. La trobada s'inicià amb una conferència de l'Abat emèrit Josep M. Soler sobre «La sinodalitat: de la tradició benedictina a la vida presbiteral»; i Mons. Joan-Enric presentà les principals novetats del nou Missal en català i aprofundí en la importància de l'*ars celebrandi* per a la vida del prevere.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Una creu abandonada

Un xicot conegut m'explicava un fet que visqué fa uns dies i que l'hi ha desvetllat una reflexió. Fet i reflexió els ha recollit en una pregària escrita que diu així: «Estimat Jesús! Avui, tornant de passejar una estona, us heu fet present en la creu que algú ha deixat, estintolada en la paret exterior de casa meva, prop de la porta. Heu volgut que la meva mirada no fos distreta o indiferent. Això que aparentment no té res d'extraordinari, considero que ha estat providencial i és per això que ho escric. Penso que demaneu la meva aten-

ció perquè us sentiu abandonat, perquè jo us tinc abandonat, probablement més del que em penso. Sé que necessiteu que els meus ulls i les meves mans siguin instruments vostres, que passin per la creu i acabin en la creu. «Qui no pren la seva creu i em segueix, no és digne de mi» (Mt 10,38).

Tenir aquest encontre amb Vós, Senyor, em fa pensar que no és una trobada més. Voleu mostrar-me quant i com m'estimeu i com sofriu quan us abandono pel pecat, per la mediocritat, per la indiferència que veig en altres i que s'en-

comana. Sé, també, del vostre sofriment quan veieu que m'aparto del vostre amor i dels vostres ensenyaments. Vós voleu la meva salvació, la salvació de tot hom. Doneu-me llum. Que hi vegi. Que redreci el rumb, servint i estimant. Aquesta creu, Senyor, farà camí amb mi, per recordar-me que la meva mirada és vostra, que les meves mans són vostres, que el meu cor que estima és vostre. Disposeu-ne perquè es faci, sempre, la vostra voluntat». Aleshores Jesús digué als seus deixebles: «Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que

prengui la seva creu i que em segueixi» (Mt 16,24).

Un fet aparentment casual trasbalsa la vida d'aquesta persona que pren consciència del seu allunyament de Déu. La solitud de la creu apuntalada remou la consciència d'una presència divina en la seva vida que mai l'ha abandonat, malgrat la llunyania creada per la deixadesa personal. Recuperar la proximitat amb Jesús, intimar amb Ell. Que sigui l'amic que ens acompanya i al que acompanyem. Sempre la nostra Llum.

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRA Y VIDA

Mejoremos las relaciones con los demás

Si «Dios es amor» (1Jn 4,8), si queremos amar como Él, debemos querer también el compromiso de cambiar lo que sea necesario y que se pueda en nuestra relación con los demás, contando siempre con la ayuda de Dios y nuestra colaboración esforzada. Ofrezco de nuevo un «**decálogo**» para mejorar las relaciones con los demás, que son diez consejos muy útiles para vivir la fraternidad. Por la Encarnación, Jesucristo habita en cada persona que tratamos y, por Él, vale la pena hacer todos los esfuerzos de caridad sincera que necesitemos.

1. Acéptate tal y como eres y valora esta familia y los compañeros que tienes, sin ir apuntando todas las ofensas e incomprensiones que te hayan podido hacer.
2. Considera que has recibido, con toda probabilidad, más de lo que necesitas. No envidies a nadie. Comparte.
3. Acepta a los demás tal y como son y escucha sus razones, empezando por los más cercanos: tu familia, tus amigos, tus vecinos y compañeros. Y ruega por ellos, intentando verlos como Dios debe verlos y amarlos.
4. Aprende a decir y a oír decir que los demás hacen bien las cosas y díselo en voz alta, sin resentimientos ni temores, estando contento, siendo agradecido.
5. Nunca te compares con los demás ni los compares a ellos, porque esto conduce al orgullo o a la desesperación, que nunca hacen feliz.
6. Vive en la verdad, sin miedo a decir «sí» a lo que está bien y «no» a lo que está mal, sin la esclavitud de tener que quedar siempre bien, según lo que el otro quiera.
7. Resuelve los problemas y conflictos con el diálogo y nunca guardes rencor. El rencor te encerrará en la tristeza. Perdona y serás perdonado. El perdón es fuente de esperanza.
8. Empieza a dialogar sobre lo que une y, sólo después, ocúpate de lo que separa o divide. Siempre son más las cosas que nos unen que las que nos separan. Y construye puentes en vez de muros.
9. Da tú el primer paso, siempre, sin esperar a que lo dé el otro, y hazlo pronto, antes de que sea demasiado tarde. Promueve las paces, disculpa, ama con el abrazo de la reconciliación.
10. Imita a Dios y perdona. Ten por seguro que perdonar y amar es siempre, siempre, más importante que tener razón.

Aprovechemos el tiempo de vacaciones para crecer en obras de amor, reconciliación y servicio. ¡Buenas vacaciones a quienes podáis hacerlas!

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Lliurament dels premis del Concurs Bíblic

Lliurament dels premis al Col·legi Mare Janer de Santa Coloma

Els infants i joves de les escoles confessionals de la diòcesi han tornat a participar enguany en el Concurs Bíblic, en la seva 37a edició, i n'han resultat premiats en les diferents

categories 26 escolars, del total de 2.395 participants.

Els mestres i professors de religió han encoratjat els seus alumnes i s'ha participat des de les escoles d'Agramunt, Cubells, Guis-

sona, Puigcerdà, Tremp i La Seu d'Urgell; i també des d'Andorra: Andorra la Vella, Escaldes-Engordany, la Massana, Ordino, Encamp i Canillo. En el Col·legi Mare Janer de Santa Coloma (Andorra la Vella) és on hi ha hagut una participació més notable de 550 alumnes. També hi ha hagut molta participació a l'Escola Vedruna de Puigcerdà, i a La Salle de La Seu d'Urgell.

Les modalitats que s'han obert són les de inicial, bàsic, dibuix, informàtica i educació especial. La major participació ha estat en la modalitat de bàsic, en la que hi ha quasi 1.200 infants i joves. El concurs, que vol acostar la Bíblia i els seus ensenyaments als més joves, està organitzat des de fa 37 anys per la Federació de Cristians de Catalunya i, enguany, portava per lema «Estimar + Actuar», glossant la paràbola del Bon Samarità, amb l'al·licient que els treballs premiats s'han fet arribar al Papa Francesc.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESI SOBRE SANT JOSEP

Sant Josep, home just i espòs de Maria

L'evangelista Mateu defineix Josep com un home «just». «Jesús, el Messies, va ser engendrat d'aquesta manera...» (1, 18-19).

L'Evangelista diu que Josep era «just» precisament pel fet d'estar subjecte a la llei com tot home piados israelita. Però dins seu l'amor per Maria i la confiança que té en ella li suggereixen una manera per a salvar l'observança de la llei i l'honor de l'esposa: decideix repudiar-la en secret, sense fer soroll, sense sotmetre-la a la humiliació pública. Escull el camí de la discreció, sense judici ni venjança.

Però afegeix l'evangelista Mateu: «Ja havia pres aquesta decisió, quan se li va aparèixer en somnis un àngel del Senyor que li digué: "Josep, fill de David, no tinguis por de prendre Maria, la teva esposa, a casa teva: el fruit que ella ha engendrat ve de l'Esperit Sant. Tindrà un fill, i li posaràs el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble"» (1,20-21). Intervé en el discerniment de Josep

la veu de Déu que, a través d'un somni, li desvetlla un significat més gran de la seva mateixa justícia. I com

n'és, d'important, per a cada un de nosaltres, conrear una vida justa i al mateix temps sentir-nos sempre necessitats de l'ajuda de Déu!

Maria i Josep són dos nuvis que probablement han estat planejant en somnis i expectatives la seva vida i el seu futur. Déu sembla entrar com un imprevist en la seva història i, encara que amb un esforç inicial, ambdós obren de bat a bat el cor a la realitat que es posa davant d'ells.

Estimar de fet no és pretendre que l'altre o la vida es correspongui amb la nostra imaginació; significa més aviat elegir amb plena llibertat agafar la responsabilitat de la vida així com se'ns ofereix.

Josep ens dona una lliçó important, elegeix Maria «amb els ulls oberts». I podem dir que amb tots els riscos i ens dona aquesta lliçó: agafa la vida com ve. Déu ha intervingut allí? Doncs l'agafo. I Josep fa el que li havia ordenat l'Àngel del Senyor.

Dimecres, 1 de desembre de 2021

La capella de la Pietat, inici del projecte de renovació del Museu Diocesà d'Urgell

La capella de la Pietat forma part del Conjunt Catedralici de Santa Maria d'Urgell, i està integrada en el Museu Diocesà, en l'antiga capella de la Pietat. Guarda una peça emblemàtica: un retaule barroc de gran bellesa dedicat a la Pietat.

La remodelació de la capella de la Pietat és la primera fase per a la renovació integral del Museu Diocesà d'Urgell que preveu ampliar els espais museístics actuals, amb més metres quadrats d'exposició i nous àmbits destinats a les persones, com són una sala d'exposicions temporals, una aula didàctica i un espai familiar; i amb la ferma voluntat d'integrar la Catedral en l'itinerari del visitant com a element essencial en el nou discurs.

Les obres de museïtzació de la Pietat s'han centrat en la recuperació de l'espai arquitectònic de la capella, amb una intervenció de pintura restaurativa que ha permès posar en valor la policromia preexistent. Pel que fa a l'adequació museogràfica de les obres, s'hi ha instal·lat un mobiliari i s'ha dissenyat una il·luminació específics per afavorir la presentació i contemplació adient de les obres. La intervenció també compta amb un seguit d'elements interpretatius (cartel·les, plafons explicatius i interactius) projectats per afavorir la visualització i la comprensió de les obres d'art i fer-les accessibles a la major part de públics.

La totalitat dels elements que s'hi exposen han estat restaurats i l'es-

pai compta amb mesures ambientals per a garantir-ne la conservació. El procés de restauració i condicionament de les obres d'art es va iniciar l'any 2013 i s'ha perllongat fins aquest maiteix 2022.

D'entre les obres que s'hi exposen, hi ha la col·lecció de 16 pintures sobre tela del segle XVI, procedents de la

Catedral de Santa Maria d'Urgell, pintures que representen profetes i patriarques. La seva excepcionalitat rau en el fet que són una de les poques traduccions figuratives que s'han conservat de la història antictestamentària de Jacob amb els seus dotze fills i tres profetes. La col·lecció destaca per ser la més antiga d'Europa d'aquests cicles pictòrics datada el darrer terç del segle XVI. També s'hi pot veure un Crist datat a principis del segle XVI que forma part del fons del Museu Nacional d'Art de Catalunya, que n'ha fet un dipòsit permanent. Les actuacions executades i la restauració de les peces s'ha finançat amb l'aportació del Departament de Cultura de la Generalitat i la Fundació Museu Diocesà d'Urgell, i s'ha comptat amb la col·laboració de la Fundació del Banc de Sabadell i altres aportacions privades.

L'art del Renaixement produït a La Seu d'Urgell

A través de la visita a la Pietat es vol explicar l'excepcionalitat de l'art Renaixement produït a La Seu d'Urgell. Per aquesta raó, es mostra la riquesa creativa del segle XVI a l'entorn catedralici d'Urgell, fent dialogar les obres de l'escultor Jeroni Xanxo, autor del retaule de la Pietat, amb la música del mestre de capella Joan Brudieu, a la que es pot accedir amb un dispositiu reproductor musical a les sales.

Inauguració de les obres de restauració

La Consellera de Cultura i l'Arquebisbe, Mons. Joan-Enric Vives, van inaugurar la remodelació de la capella de la Pietat, el dimecres 18 de maig, després d'un any d'actuacions, i en el marc del Dia Internacional dels Museus.

L'acte d'inauguració es va dur a terme a l'església de Sant Miquel, presidida per Mons. Joan-Enric Vives, i per la Consellera, l'Hble. Sra. Natàlia Garriga; l'Alcalde de la ciutat, Il·lm. Sr. Francesc Viaplana; i regidors de l'Ajuntament de La Seu d'Urgell, així com el Director regional de Lleida i Anoia de Banc Sabadell, Sr. Xavier Codina; i el Director del Museu Diocesà i Vicari general, Mn. Josep M. Mauri.

També s'hi van fer presents d'altres autoritats d'àmbit local, com el Delegat de govern Alt Pirineu i Aran i el President del Consell Comarcal de l'Alt Urgell; així com representants d'institucions i de l'Administració vinculades a l'àmbit de patrimoni, com el MNAC i Catalonia Sacra.

Després dels parlaments inicials es visità la capella de la Pietat, conduïda pel Dr. Joan Bosch, historiador de l'art i especialista en Renaixement i Barroc, que va parlar als assistents de l'art d'època moderna a la Catedral d'Urgell.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

8. □ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Ez 1,2-5.24-28c / Sl 148 / Mt 17, 22-27]. Sant Domènec (Domingo) de Guzman (†1221), prev. d'Osma, fund. Dominics (OP) a Tolosa de Llenguadoc (1215) per combatre els albigesos; sants Ciríac, Llarg i Esmaragde, mrs. a Roma (s. IV).

9. ■ Dimarts [Os 2,14b.15b.19-20 / Sl 44 / Mt 25,1-13]. Santa Teresa Beneta de la Creu (Edith Stein), vg., mr., i patrona d'Europa; sant Domicià, bisbe; sant Romà, mr. (s. III); sant Esteve,

bisbe i mr.; santa Càndida Maria Ciprià Barriola, fund. Filles de Jesús.

10. ■ Dimecres. [2C 9,6-10 / Sl 111 / Jo 12,24-26]. Sant Llorenç, diaca i mr. a Roma (s. III); sant Deodat o Adeodat, proletari; santa Astèria, vg. i mr.

11. □ Dijous [Ez 12,1-12 / Sl 77 / Mt 18,21-19,1]. Santa Clara (Assís, 1193-1253), vg. fund. Clarisses (OSC, 1212), patrona de la televisió; sant Tiburci, mr.; santa Susanna, vg. i mr.

12. ■ Divendres [Ez 16,1-15.60.63 (o bé: Ez 16,59-63) / Sl: Is 12 / Mt 19,

3-12]. Santa Joana Francesca de Chantal, rel.; **Urgell:** ■ Beats Eusebi Codina i Millà, Ramon Illa i Sàlvia i Sebastià Ribera i Coromina, religiosos, i companys, mrs.; sant Herculà, bisbe; santa Hilària, mr., mare de santa Afra; beat Innocenci XI, papa (1676-1689); beat Joan de Rieti, rel. agustinià.

13. ■ Dissabte [Ez 18,1-10.13b. 30-32 / Sl 50 / Mt 19,13-15]. Sant Poncià (230-235), papa exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., mrs.; sant Cassià, mestre màrtir a Imola (s. III);

santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr. **Urgell:** ■ Beats Josep Tàpies i Sala i companys, preveres i màrtirs. **Lleida:** ■ Beats màrtirs missioners fills del Cor Immaculat de Maria.

14. ■ Diumenge vinent, XX de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Jr 38, 46.8-10 / Sl 39 / He 12,1-4 / Lc 12,29-53]. Sant Maximilià-Maria Kolbe (1894-1941), prev. franciscà conventual i mr. a Auschwitz; sant Eusebi, prev. romà (s. IV); santa Anastàsia, rel. viuda.

Diumenge XIX de durant l'any (C)

COMENTARI

«Feliços els criats si l'amo els trobava sempre vetllant»

L'esperança en el segon retorn de Jesús era molt viva en l'Església primitiva. Ja s'havia produït la salvació dels homes: només calia esperar-ne la plenitud final. Nosaltres potser hem oblidat una mica aquesta segona vinguda. Però l'evangeli d'avui ens la recorda: *Estigueu a punt, amb el cos cenyit i els llums encesos... Feliços els criats que l'amo trobarà vetllant al moment de la seva arribada.* Sí, pot ser que es retardi però feliços si els trobava vetllant ni que vingués a mitjanit o a la matinada. Sabem amb tota certesa que el Senyor tornarà encara que n'ignorem les circumstàncies. El que cal és estar preparats sempre, és vetllar. I fer el que vol l'amo. No és el temps de *pegar els criats i les criades, de menjar, de beure i d'embriagar-se*, perquè *el seu amo tornarà el dia que ell no sospita i el condemnarà a la pena dels traïdors.* La conseqüència és clara: *Estigueu a punt també vosaltres, perquè el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada.* Per tant, si estem a punt, si fem la voluntat de l'amo no hem de témer res; *Feliços els criats que l'amo trobarà vetllant al moment de la seva arribada. Amb tota veritat us dic que els farà seure a taula i ell mateix passarà a servir-los d'un a un.* Hi pot haver un honor més gran que sigui el mateix Senyor qui ens serveixi? Serà un moment d'immensa felicitat. La primera lectura ens recorda la nit de la sortida d'Egipte; potser el poble no s'ho acabava de creure: Però aquella nit era *la salvació dels justos i la perdició dels enemics.* Per això la segona lectura ens convida a creure, a tenir la fe dels grans personatges de la història. La carta als hebreus lloa la fe d'*Isaac i de Jacob.* Però sobretot la fe d'*Abraham que confiava que Déu seria prou poderós per a ressuscitar un mort.* Per això ofereix el seu fill Isaac, *el fill que havia rebut les promeses.* Que tinguem nosaltres la fe d'Abraham, disposats a entregar-ho tot al Senyor en la certesa vindrà (ni que n'ignorem l'hora); el que cal és que ens trobi fent sempre la seva voluntat.

▶ Lectura del llibre de la Saviesa (Sv 18,6-9)

Aquella nit de la sortida d'Egipte havia estat anunciada per endavant als nostres pares perquè se sentissin encoratjats en veure acomplerts els juraments en què havien cregut. El vostre poble esperava la salvació dels justos i la perdició dels enemics. Amb un mateix fet castigàveu els adversaris i ens cobríeu de glòria a nosaltres, que vós havíeu cridat. Els fills sants d'un poble bo oferiren víctimes invisibles, es comprometeren a observar aquesta llei divina: tot el poble sant havia de participar igualment dels béns, com havia participat dels perills. Després entonaren per primera vegada els cants de lloança dels pares.

▶ Salm responsorial (32)

R. *Feliç el poble que el Senyor s'ha escollit per heretat.*

Justos, aclameu el Senyor, / fareu bé de lloar-lo, homes rectes. / Feliç la nació que té el Senyor per Déu, / feliç el poble que ell s'ha escollit per heretat. R.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, / els qui esperen en l'amor que els té; / ell els allibera de la mort, / i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor, / auxili nostre i escut que ens protegeix / Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; / aquesta és l'esperança que posem en vós. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 11,1-2.8-19) (Versió abreujada)

Germans, creure és posseir anticipadament els béns que esperem, és conèixer per endavant allò que encara no veiem. L'Esclat ha guardat la bona memòria dels antics, perquè havien cregut. Gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isaac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava aquella ciutat ben fonamentada que té Déu mateix com a arquitecte i constructor. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu, que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar. Tots aquests moriren en la fe, sense haver posseït allò que Déu els prometia, sinó contemplant-ho de lluny i saludant-ho, i confessant que eren estrangers i forasters en el país.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

(Lc 12,32-48) (Versió abreujada)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Estigueu a punt, amb el cos cenyit i els llums encesos. Feu com els criats, que esperen quan tornarà el seu amo de la festa de noces per poder obrir la porta tan bon punt trucarà. Feliços els criats que l'amo trobarà vetllant al moment de la seva arribada. Amb tota veritat passarà a servir-los d'un a un. Feliços si els trobava sempre vetllant, ni que vingués a mitjanit o a la matinada.

Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora que el lladre vindria, no hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada.»

▶ Lectura del llibre de la Sabiduria (Sab 18,6-9)

La noche de la liberación les fue preanunciada a nuestros antepasados, para que, sabiendo con certeza en qué promesas creían, tuvieran buen ánimo.

Tu pueblo esperaba la salvación de los justos y la perdición de los enemigos, pues con lo que castigaste a los adversarios, nos glorificaste a nosotros, llamándonos a ti. Los piadosos hijos de los justos ofrecían sacrificios en secreto y establecieron unánimes esta ley divina: que los fieles compartirían los mismos bienes y peligros, después de haber cantado las alabanzas de los antepasados.

▶ Salmo responsorial (32)

R. *Dichoso el pueblo que el Señor se escogió como heredad.*

Aclamad, justos, al Señor, / que merece la alabanza de los buenos. / Dichosa la nación cuyo Dios es el Señor, / el pueblo que él escogió como heredad. R.

Los ojos del Señor están puestos en quien lo teme, / en los que esperan su misericordia, / para librar sus vidas de la muerte / y reanimarlos en tiempo de hambre. R.

Nosotros aguardamos al Señor: / él es nuestro auxilio y escudo. / Que tu misericordia, Señor, venga sobre nosotros, / como lo esperamos de ti. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 11,1-2.8-19) (Versión abreviada)

Hermanos:

La fe es fundamento de lo que se espera, y garantía de lo que no se ve. Por ella son recordados los antiguos. Por la fe obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por fe vivió como extranjero en la tierra prometida, habitando en tiendas, y lo mismo Isaac y Jacob, herederos de la misma promesa, mientras esperaba la ciudad de sólidos cimientos cuyo arquitecto y constructor iba a ser Dios.

Por la fe también Sara, siendo estéril, obtuvo «vigor para concebir» cuando ya le había pasado la edad, porque consideró fiel al que se lo prometía. Y así, de un hombre, marcado ya por la muerte, nacieron hijos numerosos, como las estrellas del cielo y como la arena incontable de las playas.

Con fe murieron todos estos, sin haber recibido las promesas, sino viéndolas y saludándolas de lejos, confesando que eran huéspedes y peregrinos en la tierra.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 12,32-48) (Versión abreviada)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Tened ceñida vuestra cintura y encendidas las lámparas. Vosotros estad como los hombres que aguardan a que su señor vuelva de la boda, para abrirle apenas venga y llame. Bienaventurados aquellos criados a quienes el señor, al llegar, los encuentre en vela; en verdad os digo que se ceñirá, los hará sentar a la mesa y, acercándose, les irá sirviendo. Y, si llega a la segunda vigilia o a la tercera y los encuentra así, bienaventurados ellos. Comprended que si supiera el dueño de casa a qué hora viene el ladrón, velaría y no le dejaría abrir un boquete en casa. Lo mismo vosotros, estad preparados, porque a la hora que menos penséis viene el Hijo del hombre».